

Förstärkt månadsrapport per april 2026

Bygglövs- och tillsynsnämnden

Innehållsförteckning

Sammanfattning	3
Ekonomi.....	3
Resultaträkning.....	3
Drift per verksamhet	3
Särskilda satsningar	6
Extern finansiering.....	6
Investeringar.....	7
Väsentliga personalförhållanden	7

Sammanfattning

Bygglövs- och tillsynsnämnden har för årets fyra första månader en budget i balans. Nämndens intäkter är 3 mnkr lägre än budget och kostnaderna är 3 mnkr lägre än budget.

Till följd av förändrad plan- och bygglag fick nämnden 2026 en ramökning på 3,8 mnkr. Det är för tidigt att redan nu förutse de fulla ekonomiska effekterna av lagändringen men antalet bygglovsansökningar har minskat med 10 procent och antalet ansökningar om nybyggnadskarta har minskat med 37 procent jämfört med motsvarande period förra året.

Prognosen för helåret är en budget i balans.

Personalstrukturen har varit relativt stabil under perioden 2024–2026, även om antalet anställda minskat från 120 till 115 och antalet årsarbetare från 103,1 till 100,1. Minskningen är främst kopplad till vakanta tjänster.

Den rullande tolvmånaderssjukfrånvaron (R12) uppgår i mars 2026 till 5,4 procent, vilket innebär en minskning jämfört med föregående år och en återgång till samma nivå som 2024.

Ekonomi

Resultaträkning

Resultaträkning, tkr

Resultaträkning	Budget helår	Prognos helår	Avvikelse helår	Budget jan-apr	Utfall jan-apr	Avvikelse jan-apr	Utfall jan-apr föregående år
Taxor och avgifter	53 748	51 748	-2 000	11 132	8 507	-2 625	24 303
Försäljning av verksamhet	1 025	1 025	0	342	652	310	548
Övriga intäkter	1 970	1 970	0	657	4	-653	208
Verksamhetens intäkter	56 743	54 743	-2 000	12 130	9 162	-2 968	25 059
Personal	-93 121	-93 421	-300	-29 829	-27 928	1 900	-27 964
Lokaler	-5 264	-5 264	0	-1 755	-1 818	-63	-1 387
Bidrag kostnader	-5 700	-5 700	0	-1 900	-1 870	30	-1 794
Konsulter och inhyrd personal	-4 645	-4 645	0	-1 182	-580	602	-552
Varor och tjänster	-15 141	-14 641	500	-4 430	-4 541	-110	-2 484
Kapitalkostnad	-1 930	-130	1 800	-643	-30	613	-939
Verksamhetens kostnader	-125 801	-123 801	2 000	-39 739	-36 767	2 972	-35 120
Årets resultat	-69 058	-69 058	0	-27 608	-27 605	4	-10 061

Nämnden har ett resultat som ligger i nivå med budget. Både intäkter och kostnader är 3,0 mnkr lägre än budget.

Bygglövsintäkterna ligger 3,8 mnkr under budget. Antalet beslutade bygglov är 289, vilket är 98 färre än samma period 2025 och 134 färre än motsvarande period 2024. Lantmäteriafdelningens intäkter ligger 0,8 mnkr över budget, vilket beror på att stora lantmåteriförrättningar har genomförts och fakturerats. Den positiva avvikelsen förväntas jämnas ut under året då inflödet av nya förrättningsansökningar är lägre än tidigare år. En övergång till ett nytt IT-system för miljötillsyn har inneburit att årsfaktureringen ännu inte kunnat genomföras, vilket brukar göras i början på varje år.

Personalkostnaderna ligger 1,9 mnkr under budget. De lägre kostnaderna beror på vakanshållning av tjänster.

Kostnaderna för bostadsanpassningsbidrag ligger i nivå med budget.

Plan- och bygglagens bestämmelser kring lov förändrades den 1 december 2025. Grunderna i lagändringen innebär att en lång rad åtgärder som tidigare krävt lov inte längre kräver lov. Kravet på att ha en nybyggnadskarta har också tagits bort för vissa typer av byggnationer. Förhandskontrollen för vissa ärenden har tagits bort och kontrollen ska i stället ske i efterhand genom tillsyn. En konsekvens av lagändringen blir att

nämndens intäkter minskar samtidigt som kostnaderna för tillsyn ökar. Till följd av den förändrade lagstiftningen fick nämnden 2026 en ramökning på 3,8 mnkr. Det är för tidigt att redan nu förutse de fulla ekonomiska effekterna av lagändringen men antalet bygglovsansökningar har minskat med 10 procent och antalet ansökningar om nybyggnadskarta har minskat med 37 procent jämfört med motsvarande period förra året. Vad som är följd av lagändringen och vad som kan kopplas till konjunkturen är svårt att avläsa, men kopplat till antalet inkomna lovansökningar de senaste månaderna indikerar att den renodlade konsekvensen av lagändringen skulle kunna vara större än minskningen av antalet lovansökningar.

Årsprognosen för nämnden är en budget i balans, vilket bland annat är en följd av lägre kapitalkostnader än vad som budgeterats.

Drift per verksamhet

Driftsredovisning per verksamhet, tkr

Verksamhet	Budget helår	Prognos helår	Avvikelse helår	Budget jan-apr	Utfall jan-apr	Avvikelse jan-apr	Utfall jan-apr föregående år
Politisk verksamhet	-815	-815	0	-272	-193	79	-215
Fysisk och teknisk planering	-34 386	-36 386	-2 000	-10 026	-11 733	-1 707	-5 331
Miljö- och hälsoskydd, myndighetsutövning	-9 668	-9 668	0	-8 820	-8 215	605	3 793
Alkohol och tobakstillstånd	-98	-98	0	-524	-551	-26	-686
Äldre och personer med funktionsnedsättning	-8 853	-8 853	0	-2 937	-2 833	104	-2 708
Verksamhet utanför nämndens områden	-15 238	-13 238	2 000	-5 029	-4 080	949	-4 914
Årets resultat	-69 058	-69 058	0	-27 608	-27 605	4	-10 061

Politisk verksamhet

Verksamhet, tkr	jan-apr 2024	jan-apr 2025	jan-apr 2026
Nettokostnad, tkr	-156	-215	-193
Procentuell förändring (%)		+37 %	-10 %

Den politiska verksamheten har ett utfall i nivå med budget.

Fysisk och teknisk planering

Verksamhet, tkr	jan-apr 2024	jan-apr 2025	jan-apr 2026
Nettokostnad, tkr	-7 726	-5 331	-11 733
Procentuell förändring (%)		-31 %	+120 %

Verksamheten fysisk och teknisk planering består av bygglovsverksamhet, tillsynsverksamhet enligt plan- och bygglagen och lantmäteriverksamhet. Den ökade nettokostnaden beror på 4,3 mnkr i lägre intäkter och 2,1 mnkr i högre kostnader jämfört med samma period förra året. Detta beror på den förändrade plan- och bygglagen och en fortsatt låg byggtakt.

Miljö- och hälsoskydd, myndighetsutövning

Verksamhet, tkr	jan-apr 2024	jan-apr 2025	jan-apr 2026
Nettokostnad, tkr	4 670	3 793	-8 215
Procentuell förändring (%)		-19 %	-217 %

Nettokostnaden för perioden är högre än motsvarande period 2025 främst till följd av att årsfaktureringen, på cirka 13 mnkr, inte har kunnat göras under början på året på grund av ett systembyte. Fakturering beräknas kunna genomföras under maj. Verksamheten har dessutom ökade kostnader i och med extra satsningar på stärkt tillsyn av livsmedelsfusk, uppföljande tillsyn av små avlopp samt ansvars utredning vid förorenad mark.

Alkohol- och tobakstillstånd

Verksamhet, tkr	jan–apr 2024	jan–apr 2025	jan–apr 2026
Nettokostnad, tkr	-531	-686	-551
Procentuell förändring (%)		29 %	-20 %

Verksamheten alkohol- och tobakstillstånd uppvisar en liten minskning av nettokostnaden jämfört med samma period förra året.

Bostadsanpassning

Verksamhet, tkr	jan–apr 2024	jan–apr 2025	jan–apr 2026
Nettokostnad, tkr	-2 782	-2 708	-2 833
Procentuell förändring (%)		-3 %	+5 %

Bostadsanpassningsverksamheten har för perioden en något högre nettokostnad, men resultatet är i nivå med budget.

Verksamhet utanför nämndens områden

Verksamhet, tkr	jan–apr 2024	jan–apr 2025	jan–apr 2026
Nettokostnad, tkr	-4 766	-4 914	-4 080
Procentuell förändring (%)		3 %	-17 %

Verksamhet utanför nämndens områden består av kostnaden för nämndens administrativa avdelning. Förändringen i nettokostnad beror främst på att investeringarna i nämndens lokaler på Hälsovägen 7 i princip är avskrivna, vilket innebär lägre kapitalkostnader.

Driftsredovisning per verksamhet uppdelat på intäkter och kostnader, tkr

Verksamhet, tkr	Jan-apr 2024	Jan-apr 2025	Jan-apr 2026
Politisk verksamhet			
Intäkter			
Kostnad	-156	-215	-193
Netto	-156	-215	-193
Fysisk och teknisk planering			
Intäkter	12 300	13 203	8 906
Kostnad	-20 026	-18 534	-20 639
Netto	-7 726	-5 331	-11 733
Miljö- och hälsoskydd, myndighetsutövning			
Intäkter	12 889	11 718	92
Kostnad	-8 219	-7 925	-8 307
Netto	4 670	3 793	-8 215
Alkohol- och tobakstillstånd			
Intäkter	236	137	159
Kostnad	-767	-823	-710
Netto	-531	-686	-551
Bostadsanpassning			
Intäkter			
Kostnad	-2 782	-2 708	-2 833
Netto	-2 782	-2 708	-2 833
Verksamhet utanför nämndens områden			
Intäkter			
Kostnad	-4 766	-4 915	-4 080
Netto	-4 766	-4 915	-4 080

Bygglövs- och tillsynsnämnden totalt			
Intäkter	25 425	25 058	9 157
Kostnad	-36 716	-35 120	-36 762
Netto	-11 291	-10 062	-27 605

Särskilda satsningar

Särskilda satsningar, tkr

Satsning	Budget	Utfall jan-apr	Prognos helår
Ny plan- och bygglag	3 800	1 250	3 800
Stärkt tillsyn mot livsmedelsfusk	750	248	750
Uppföljande tillsyn små avlopp	700	230	700
Ansvarsutredningar förorenad mark	1 100	330	1 100

Ny plan- och bygglag

Ändringen av plan- och bygglagen som trädde i kraft den 1 december 2025 medför att nämnden behöver ställa om från förhandskontroll till efterhandskontroll när krav på bygglov och nybyggnadskartor tas bort. Verksamheten behöver också i större utsträckning finansieras via skattemedel, då många åtgärder inte längre kommer att kräva lov. Kontrollen som tidigare skedde i lovprövningen kommer istället ske i efterhand. Konsekvenserna förväntas bland annat bli ett ökat behov av skattefinansierad rådgivning och tillsyn.

Stärkt tillsyn livsmedelsfusk

Arbetet med den stärkta tillsynen inom livsmedelsområdet är ytterligare ett led i att motverka välfärdsbrottslighet. Att öka kontrollerna syftar till att upptäcka befintligt fusk men kommer troligtvis också att avskräcka företag som ägnar sig åt detta från att etablera sig i kommunen.

Uppföljande tillsyn små avlopp

Tillsyn av små avlopp har sedan 2016 genomförts utifrån målet att samtliga kommunens avloppsanordningar ska vara åtgärdade senast 2025. Den områdesvisa avloppstillsynen i kommunen är genomförd. Arbetet har inneburit en tillsynsintäkt som inte kommer att kvarstå framöver eftersom merparten av kommunens avloppsbestånd har kontrollerats. Prövning och tillsyn kommer dock fortsatt att genomföras, bland annat i form av uppföljning av tidigare års tillsyn.

Ansvarsutredning förorenad mark

Totalt återstår cirka 280 förorenade områden i kommunen att riskklassa, varav flertalet sannolikt är i behov av sanering. I många fall förekommer föroreningarna i befintliga eller planerade bostadsområden där de utgör en tydlig risk för människors hälsa. Markbundna föroreningar utgör också en fara för grundvattnet och i förlängningen för Mälaren som dricksvattentäkt samt alla de enskilda vattentäkter som finns i kommunen. För att kunna sanera förorenade områden som har riskklassats krävs ett omfattande utredningsarbete för att identifiera vilken part som är ansvarig och därmed ska betala för saneringen.

Extern finansiering

Nämnden har ingen extern finansiering.

Investeringar

Nämndens investeringar

Nämndens investeringar, tkr

Investering	Budget helår	Prognos helår	Avvikelse helår	Budget jan-apr	Utfall jan-apr	Avvikelse jan-apr
Inköp mätutrustning	600	600	0	0	0	0
Geodataplattform	300	300	0	0	0	0
Uppdatering baskarta	500	500	0	0	0	0
Summa investeringar	1 400	1 400	0	0	0	0

Årets investeringar planeras att genomföras senare under året.

Väsentliga personalförhållanden

Personalstruktur

Antal anställda	April 2024	April 2025	April 2026
Antal anställda	120	119	115
Antal årsarbetare	103,1	103,6	100,1

Personalstrukturen har varit relativt stabil under perioden 2024–2026, även om antalet anställda minskat från 120 till 115 och antalet årsarbetare från 103,1 till 100,1. Minskningen indikerar en lägre total bemanning inom förvaltningen och är främst kopplad till vakanta tjänster.

Sjukfrånvaro som ett genomsnitt under senaste 12 månaderna (R12)

Sjukfrånvaro R12	Mars 2024	Mars 2025	Mars 2026
Total sjukfrånvaro %	5,4	6,7	5,4
Total sjukfrånvaro kvinnor %	5,7	8,2	6,0
Total sjukfrånvaro män %	5,0	4,0	4,0
Andel sjukfrånvaro dag 1–14	1,7	1,6	1,4
Andel sjukfrånvaro över 181 dagar	3,1	3,9	3,0

Den rullande tolv månaders sjukfrånvaron (R12) uppgår i mars 2026 till 5,4 procent, vilket innebär en minskning jämfört med föregående år och en återgång till samma nivå som 2024. Minskningen avser främst den långvariga sjukfrånvaron över 181 dagar, som minskat från 3,9 till 3,0 procent. Även korttidssjukfrånvaron dag 1–14 visar en svagt nedåtgående trend under perioden.

Sjukfrånvaron är fortsatt högre bland kvinnor än bland män, men sjukfrånvaron bland kvinnor har minskat jämfört med 2025. Männens sjukfrånvaro är stabil över tid och ligger på en lägre nivå. Sammantaget visar utvecklingen en stabilisering av sjukfrånvaron inom nämndens verksamhetsområde, där minskningen framför allt återfinns inom den längre sjukfrånvaron.

De bakomliggande orsakerna till sjukfrånvaron bedöms i huvudsak inte vara arbetsrelaterade.

Inom förvaltningen bedrivs ett kontinuerligt arbete för att förebygga ohälsa och främja medarbetares återgång i arbete. Chefer arbetar i nära samverkan med HR och vid behov företagshälsovården för att tidigt identifiera behov av stöd och genomföra arbetslivsinriktade rehabiliteringsinsatser. Förebyggande insatser genomförs löpande, bland annat genom dialog vid upprepade korttidssjukfrånvaro och genom arbete med att identifiera och stärka friskfaktorer i verksamheterna. Sammantaget bedöms detta bidra till den positiva utveckling som kan ses i sjukfrånvarostatistiken.

Sjukfrånvaro per aktuell månad

Sjukfrånvaro enskild månad	Mars 2024	Mars 2025	Mars 2026
Total sjukfrånvaro %	8,1	7,6	7,6
Total sjukfrånvaro kvinnor %	7,9	9,4	7,4
Total sjukfrånvaro män %	8,5	4,0	8,1

Sjukfrånvaron för mars 2026 uppgår till 7,6 procent, vilket är oförändrat jämfört med motsvarande period föregående år och något lägre än 2024. Sjukfrånvaron bland kvinnor har minskat jämfört med 2025, från 9,4 till 7,4 procent. Samtidigt har sjukfrånvaron bland män ökat jämfört med föregående år och uppgår till 8,1 procent, vilket är i nivå med 2024 års utfall.

Utvecklingen bedöms sammantaget indikera en stabil sjukfrånvaronivå under aktuell månad. Det är samtidigt viktigt att beakta att förvaltningen har ett relativt lågt antal medarbetare, vilket innebär att enskilda sjukfall får ett tydligt genomslag i statistiken, särskilt inom mindre grupper.